

KALAPUTXI

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIXA
35. alea 2004ko abendua

*Horra, horra...
gure Olentzero!*

.....Gotzon Santander marrazkilariarekin hizketan
Gure mundua 11 urtekoen begietatik.....
.....Euskal preso politikoak Gabonetan ere gogoan

Laserraren **plazerra** proba ezazu

Zeure gorputzeko azal
goxoaz gozatzeko,
gorputzeko edozein
ataletan,
depilazio azkarra,
progresiboa eta
segurua.

Aurpegi eta gorputzeko
tratamenduak.
masaje estetiko eta
terapeutikoa.
Drenaje linfatikoa.
Depilazioak.
Pedikura - Manikura.

Betileak: permanentea
egin eta tindatu
Makilajeak
Hidromasajea
Solariuma
Mikropigmentazioa
Mediku-konsulta

Beheko Plazan, 5. Tel 943 604 229. 20830 Mutriku

Depitotal

Again forma parte de la red Depitotal, integrada por más de 200 centros de Depilación repartidos por todo el estado español. www.depitotal.com

Editoriala

Kalaputxi hilabetekarixa

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
20830 MUTRIKU

Telefona: 943 60 34 68

e-mail: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko udala

Tirada: 1.900 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko
azken mailako ikasleak

Mutrikuko
udala

Gipuzkoako
Foru Aldundia

Eusko
Jaurlaritza

Aldizkari honek erakunde hauen
dirulaguntza jasotzen du euskara
bultzatzearren

Kalaputxi ez du bere gain hartzen
aldizkarian adierazitako esanen eta
iritzien erantzunkizunik.

Eskerrak ematen dizkizue aldizkari
hau kaleratzea posible egin duzuen
guztioi

Ate joka ditugu gabonak. Gero eta lehenago iristen zaizkigu gure artera. Hilabete luzean jasan behar izan dugu bonbardaketa, dirua xahutzeko makina aspaldi jarri da martxan.

Ametsen eta ilusioen sasoia da. Umeek Olentzero eta Erregeei gutunak idazteko sasoia da. Urte berrian asmo berriak betetzeko sasoia. Gure artean falta direnak gogoratzeko sasoia da.

Baina, aurtengoa nola joan zaigu? Igarotako urtean proposatutakoa ondo egin al dugu?

Ez al dugu ikatza merezi? Urteari errepasoa emateko garaian gaude, ondo eginak gogoratu eta gaizki eginak zuzendu eta ikasgaia atera hauetatik, berriro akats berdina egin ez dezagun.

Kale eta inguruetakoa argi distiratsuek ez gaitzatela itsutu, telebistak ez diezagula kendu pentsatzeko gaitasuna, inork ez gaitzala isildu esan beharrekoa esan baino lehen, zer nahi dugun eta zer ez dugun nahi aukeratzeko aske izan gaitezen, zuhurtzia izan dezagun gaurko eta betiko bidelaguna.

Asmo onez eta ilusioz bete dezagun gure zakutxoa, baina benetan betetzeko, bestela "piadre".

ZORIONAK, EGUBERRI POZGARRIA ETA URTE BERRI ON-ONA!

a u r k i b i d i a

Informaziua	4
Zeuk esan	5
Puri-purixan	6
Bi hitzetan	8
Komikixa	10
Kale inkesta	11
Kultura	12
Karenka	14
Gazterixa	17
Gizartia	20
Historixa	22
Zorion agurrak	24
Argazki zaharrak	25
Agenda	26

Mutrikuko Udal Kiroldegia

- ❖ GIMNASIA
- ❖ AEROBIC
- ❖ STEP
- ❖ BODY PUMP
- ❖ BODY COMBAT
- ❖ BODY BALANCE
- ❖ SPINING
- ❖ JUDO INFANTIL
- ❖ KANTXA
- ❖ ROKODROMOA
- ❖ SAUNA
- ❖ FITNESS GELA...

Anima zaitez!!

Magdalena, 20 z/g
Tel./Fax: (943) 60 51 75
Mutriku

Kirol Berri S.L.

INTERESEKO TELEFONOAK

OSASUNA

Anbulategia (Osakidetza)	943 60 43 00
DYA Mutriku	943 60 33 17
DYA zentrala	943 46 46 22
Mendaroko ospitala	943 03 28 00
Odol emaleen taldea	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika	943 19 50 26
Lon Apraiz botika	943 60 32 50
Larrialdiak	943 461 111

ADMINISTRAZIO BULEGOAK

Udaltzaingua	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Udaletxea	943 60 32 44
Turismo bulegoa	943 60 33 78
Posta zerbitzua	943 60 30 44
Bake epaitegia	943 60 32 44
Epaitegia	943 60 70 49

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua	943 60 36 27
Udal euskaltegia	943 60 30 94
Musika eskola	943 60 37 80

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza	943 60 38 71
Anaiarte jubilatuen egoitza	943 60 30 83

ZEBITZUAK

Pesa	902 10 12 10
Eusko Trenbideak	902 54 32 10
Loiuko aireportua	905 50 50 05
Hondarribiako aireportua	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia	943 60 41 82
Kiroldegia	943 60 31 75
Frontoia	943 60 45 44
Gasolindegia	943 60 32 10

Autobusak

MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
	Zapatuak	10:00 / 16:30
	Jai egunak	10:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
	Zapatuak	11:30 / 19:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

AUKERAK:

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:
1- 6:10ean hasi eta 20:10 arte orduro.
2- 6:40ean hasi eta 19:40 arte orduro.
2. PESArean autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

ONDARRUA - MALLABIA - ONDARRUA

Ikus Kalaputxi 13. alea

Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

DEBA – DONOSTIA – DEBA

Debatik	6:44-7:44-...-21:44
Donostiatik	5:47-6:47-...-20:47
Jai egunetan 8:44etan hasiko dira	

DEBA – BILBO – DEBA

Debatik	6:43 -7:43 -...-20:43
Bilbotik	6:00 -7:00 -...-20:00
Jai egunetan 8:43etan hasiko dira	

DEBA – EIBAR – DEBA

Debatik	6:43 / 7:43 / ... / 21:43	Jai egunetan, 8:43etan hasiko da
Eibartik	6:13 / 7:13 / ... / 21:13	Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako Botikak (Mutriku – Deba)

ABENDUA

1etik 5era	Lon Apraiz
6tik 12ra	Barrera (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
13tik 19ra	Jabier Otxagabia
20tik 26ra	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)
27tik 31ra	Lon Apraiz

URTARRILA

1 eta 2	Lon Apraiz
3tik 9ra	Barrera (zapatu goizean, Jabier Otxagabia)
10etik 16ra	Jabier Otxagabia
17tik 23ra	Portillo (zapatu goizean, Lon Apraiz)
24tik 30era	Lon Apraiz

IBARPLAS
Zure neurrirako leihoak,
kalitatez jarritako eta bukatutakoak!

Pol. Ind. Itzian. Tel: 943 100 220 - Fax: 943 100 106
Web orrialdea: www.ibarplas.euskalnet.net
E-mail: ibarplas@ibarplas.euskalnet.net
20829 ITZIAR (Gipuzkoa)

Gogoratu gutun guztiek agertu behar dutela nork idatzita datozen, nahiz eta ezizenez, inimizalez edo bestela sinatuta argitaratu. Ez da argitaratuko norena den agertzen ez duen gutunik.

Utzi esateko duzuna Barrenkalea, 12 - beheko buzoian edo kalaputxi@topagunea.com helbidean.

"EL GORDO" NORENTZAT?

Igaz Euskal Herrian ia 29.000 milloi pezeta jokatu ziran "El Gordo" loterian. Sari nagusietan 526 milloi pezeta jaso ziran Euskal Herrian. Espainiar estatuak 125.000 milloi pezeta garbi irabazi zituen estatuan "El Gordo" loteriarekin.

JON ERRASTI

TXAKUR JABE BATZUEN ESKU ZABALTASUNA

Gaur goizean kalera atera naiz, ez zebilen ia inor kalean, baina ni baino lehen kalean norbait ibilia zela zirudien... arrasto ugari ikusi eta eskibatu behar izan baitut, hanka lurrean ipini aurretik lau aldiz begiratuz. Aurtengo gripeak tripetara atakatzen omen du eta gastroenteritis sasoa omen da, hala dirudi. Txakurrentzako ere bai itxuraz? Hau kaka pila kaleetan! *ven y cuentalo*.

Hontan ere badakit batzuk fin fin ibiltzen direla, txakurra bere zereginetara kalera bidali eta bere ondoren zer eta non egiten duen zainduz, poltsikoan plastikozko plotsatxoak dutelarik. Beraien jebegoko txakurrak utzitakoa zakarrontzira jasoaz. Behar den moduan.

Zoritxarrez gutxiengoak izaten jarraitzen dute. Gehiengoak beraien etxetan nahi ez dutena kalean lagatzen baitute, denon "gozamenerako". Hau esku zabaltasuna!

Hau gutxi balitz, aspaldian, edozein arrazatako txakur asko ikusten ditut kalean zehar lasai asko ez lotuta ez bozalekin... Hau guztia araututa dagoen arren, inor gutxi kasu egiten die legeei, ez jabeek ez eta agintariek ere.

Ba nere partez zuentzako ikatza!!

I. ETA A.

KANPO FUBOLAN KONTUAN GAIÑIAN GOGOETIA

Herritxar gehixenai urruti geatzen zaku politikia eta, baitxa ere, urruti hirigintzako kontuak. Hala ere, eitzen dian gauzak zela etxen dian konturatzen gea eta horra nijua. Nik ez det esango kanpo fubola dauan tokitxik eraman bihar danik edo dauan dauanian laga bihar danik. Baten batek galdetu ezkerro, biharbada zeoze esango neuke, baiña ez da hori nere gaurko kontua.

Hirigintzako kontua da arau subsidiaixuak aldatziana, baiña horrek beste batzuengan eragiña badaka, ez al litzake horren iritzixa entzun biharko? Iruditzen zat gauzak aldatzia planteatzen danian danen iritzixak entzun biharko liakezela, ez bakarrik itxuraz gai danetan aditu dian gutxi batzunak.

Galdetzen ibili nai eta, gizurrik esan ez badie behintzat, kanpo fubola beste toki batea eramatia pentsatu deuenak ez dixue ize komentatu ere eiñ futbol taldekuai eta udaletxeko kirol batzordekuai ere uste det ez dixuela ize komentau gaixan inguruan.

Gai hortan bezela beste batzuetan ere interesatuai galdetu biharko zakuela pentsatzen det. Adibidez, Anaiarte zaharren egoitzia beste toki batera eraman biharko balitz, ez zakuen galdetu biharko zaharrai ze uste deuen horren inguruan? Ala zuzenian ahalko litzake planteau, adibidez, Entzuskok ez dakitx zein lokaleta eramatia zaharrak?

Lehen urruti geatzen zakun politikia eta politikuak baiña holako gauzak ikusitxa uste det urreatu baiño, gero eta urrutixo sentitzen geala herritxar normalak gure ordezkarietatik.

Amaitzeko esan bihar det jende asko dauala oaingo kanpo fubolian parke edar bat eitxian alde, ez bakarrik kontra. Jendiai informaziua eman ezkerro, seguru hasarre gitxio eongo zala eta jendiak gauzak hobetuo ulertuko litxuekela.

J. A.

HORRA, HORRA G

**ANAI-ARREBAK
NI OLENTZERO NAIZ
NI EUSKALERRIKO OLENTZERO
ATZOKO ETA BIHARKO OPARIAK
DAKARTZKITZUENA
(B.LERTXUNDI)**

Eguraldi aparta lagun Arno mendi aldera egin dugu aspaldiko lagun batekin bildu asmoz. Aldapan gora goazela, lasaitasuna eta txorien kantuak baino ez ditugu entzuten. Apartean ikusten dugu tximinia bateko kea. Aurki gara bertan. Iritsitakoan irrifar zabalez hartu gaitu Olentzerok, pozik dirudi. Txabolako epeltasunak barrura sartzeko esaten digu. Mahai gainean gaztaina erreak eta gazta, solasaldi goxoan gustura dastatuko ditugunak.

Urtea bukatzeaz da eta laster ikusiko zaitugu herrian, nolako urtea izan duzu?

Ni mendian oso lasai bizi naiz, beno esango nuke lehen lasaiago bizi nintzela. Ni eguneroko martxan... ikatza egin, daukadan hiru-lau ahuntz maniatu... ez dut asko behar bizitzeko. Udazkena da niretzat sasoirik txarrena, tiro hotsa baino ez da entzuten. Inguruko mendietara joaten naizenean tristura sartzten zait, mendi inguru guztiak antenaz, errepetidorez eta errota eolikor josita ikusten ditudalako. Progresoa dela esaten dute baina neurtu egin beharko da progreso horrek noraino eramango gaituen. Argindar asko xahutzen omen duzue herrian, kaleetan, etxeetan... baina hainbeste gastatu beharra al dago? Zergatik behar da hainbeste? Neurritz hartu behar dira gauzak. Nire ustez, eguneroko keinu txikiak dira garrantzitsuak. Inguruko basoak zeharo hondatuta daude. Zakarra eta zikina nonahi dago. Euskaldunak oso mendizaleak gara baina askok ez dakite beren plazarrerako den hori zaintzen, latak, plastikoak, botilak... denetik aurkitzen duzu mendian eta haserre bizian jartzen naiz hori ikusitakoan. Zein da garbia, garbitzen duena ala zikintzen ez duena? Hor dago koxka!

Ondo hartzen al zaitugu Mutrikun?

Oso, oso ondo. Desiratzen egoten naiz herri-
ra jeisteko. Aspaldiko laguna nauzue. Hogeihogeiapiku urtetik hona ez diot utzi sekula joateari, naiz eta titili-tatala egon, beti eutsi diot nere aurrekoek erakutsi zidaten ohiturari. Dena den, esan behar dut hasierako urteetatik hona gauzak asko aldatu direla umeen artean ere. Normala da, gizarteak ere aldaketa izan du eta umeak ere ez dira hortik libratzen. Zergatik diodan hau? Nik esango nuke garai hartako umeak, hau da, duela hamabost-hogei urtekoak errazago konformatzen zirela, Olentzerori eskatu egiten ziotela: "Olentzero, ahal didazu hau ekarri? edo "hau ekartzea nahiko nuke"... Egun umeak gauza jakin bat daukate buruan eta eskatu baino gehiago esijitu egiten dizute..." nik hau nahi dut..." Aldaketa ez da igartzen urtetik urtera, baina urte batzuk atzera eginez gero garbi-garbi ikusten dut. Umeak ere materialistagoak eta indibidualistagoak dira. Telebistak eragin handia du umeengan, bera da erakustoki unibertsala.

URE OLENTZERO

**UMEEN MATXO ETA BESARKA-
DEKIN URTE OSORAKO ASETUTA
GELDITZEN NAIZ**

Orduko opariak eta oraingoak, alderik bai?

Lehen esanda bezala umearen erreklamorik eraginkorrena telebista da, horretaz gain gaur umeak asko ateratzen dira kanpora, asko ikusten dute eta tentazioa nonahi dago. Nik zera esango nieke gurasoei, kontuan hartzeko zenbait gauza: alde batetik adina. Askotan ikusten duzu lurrean agertzen ez den ume bat kriston tramankuluarekin, elektrikoa edo bateriaduna bada hobe... Jostailu hori bera bakarrik jolasteko izango da eta agian, aste betera aspertu egingo da eta ez da gehiago gogoratu ere egingo horrekin. Zergatik ez beste umeekin jolasteko balioko duen jostailua? Zergatik ez bere adimena, eskuak... lantzeko balio izango duena? Badira marka zehatza duen jostailua eskatzen dutenak ere... denetik dago. Bestalde, ezetz esaten ere ikasi behar dute gurasoek.

Umeek ba al dute detailetxorik Olentzerorekin?

Bai, gehienbat txikiak, askok ekartzen didate txupetea... beste batzuk marrazkiren bat... gutun-txoak... emozionatu egiten naiz umeekin nagoenean. Pena bat izaten dut, nik nahiko nuke ume bakoitzarekin denbora gehiago egotea baina eguraldiak ere mugatu egiten du, sasoi honetan hotza eta euria egitea da normalena eta ezin dira umeak iladan eduki denbora luzez eta hotzetan, halere ume guztiek izaten dute nirekin egoteko aukera. Bestalde, eta hau gurasoei nahi nieke esan ume txikiak

askotan bel-durtu egiten direla nirekin, nire bizarrak eta nire itxurak beldurra ematen die eta zenbait ume ez dute nahi izaten niregana hur-

TALDEAN JOLASTEKO ETA DISFRUTATZEKO JOLASAK DIRA EGOKIENAK UMEENTZAT

bildu, gaizki pasatzen dute. Kasu horietan umea ez behartzea da onena, datorren urtean edo handiagoak direnean izango dute nirekin egoteko aukera.

Aurten zer ekarriko digu Olentzerok?

Zintzoak izan diren umei eskatutakoa ekartzen saiatuko naiz. Nagusiei berriz, gurdikada ikatza, ez duzue besterik merezi eta. Urtetik urtera gauzak hobetu beharrean okerrago daudela iruditzen zait eta horrek etsipena sorrarazten dit.

Zer eramango du Olentzerok Mutrikutik?

Poz handi bat. Urte asko dira Mutrikuko umeekin egoten naizela eta horiek dira nire zakua pozez eta ilusioz betetzen dutenak, herrian jasotzen dutan maitasun horrekin bizi naiz mendian urte osoan. Zoriontsua naiz.

Ea Olentzerok irakatsi digun lezioa ikasteko gai garen eta datorren urtean gurekin pozik egoteko motiborik ematen diogun!

OKELAR BERTSO PAPER SARIKETA

Jadanik laugarren edizioa da aurtengoa eta gustura daude Bertso Eskolako partaideak. Nagusi mailan bertso sorta oparia izan da 2004koa. Gaztetxo mailan gutxitxo izan badira ere datorren urterako animatzea besterik ez dugu.

Aurtengo edizioko irabazleak hauek izan dira:

Gazteen maila:

- Lehenengo saria: "Izan nazu ama". Egilea, Itxaso Amaia Paia Ruiz, Algortakoa. 15 urte
- Bigarren saria: "Sahara bihotzean, papera eskuan". Egilea, Imanol Lekunberri, Mutrikukoa, 12 urte.

Helduen maila:

- Lehenengo saria: "Ume hari begira". Egilea, Mikel Arrillaga, Eibarkoa. 30 urte.
- Bigarren saria: "Ilunabar gordinak". Egilea, Manu Goigana, Irungoa. 17 urte
- Saritu gabeko lehenengo mutrikuarra: "Kantuz bizi nahi". Egilea, Jose Juan Lizardi.

Eta ezin ahaztuko dugu "Kaialde". Aurten ere, eta hutsik egin gabe urteroko hitzorduari eutsi eta bere bertso sorta bidali ditu. Bejondeizula "Kaialde".

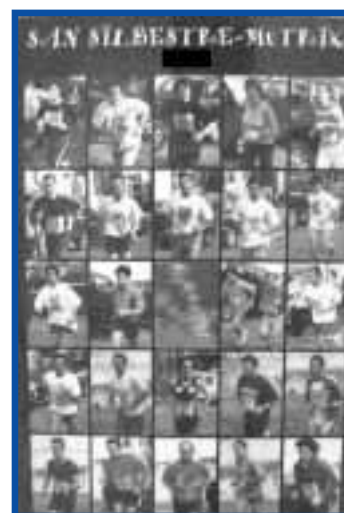
KALIAN GORA 2004 PREST

"...eta urtearen azkenean San Silvestre". Eta San Silvestre egunean "Kalian gora" lasterketa.

Hirugarren urtez antolatuko du Mutrikuko kiroldegiak lasterketa ospetsua. Eguerdiko 12etan aterako dira lasterkariak pizina aurretik eta Tranpan gora abiatuko dira kiroldegiraino. Ez da makala, ez, alda-pan gora joango den hori, baina zertarako da sasoia ba?

Orain arte parte hartu ez baduzue hona hemen aukera. Gaurtik has zaitezke prestatzen. Animo mutilak eta NESKAK, batez ere.

Jai giroan eta animoso, KALIAN GORA!

www.kalaputxi.com LASTER PREST

Gaur egun, interneten denetarik aurki daitekeela gauza jakina da. Hasi gure herriko kontu txikiekin eta mundu zabaleko beste muturreko kontuekin amaitu. Edozer omen dago sareen sarean. Orain arte, Kalaputxin agertutako hainbat kontu atxukale.com atarian aurkitu ahal izan dira eta aurrerantzean Kalaputxi orde-nadorean ikusi nahi duenak horretarako aukera izango du.

Munduko edozein tokitan gaudela ere, kalaputxi.com ataria eskura izango du interesa duenak orain arteko Kalaputxi guz-tiak bistan izateko eta jaisteko. Hasieran, atari horretan ale guz-tiak sartuko dira eta aurrerago beste edukiz jantzi nahi da. Kon-tua da gure herriari ekarpen bat egin nahi diogula teknologia berrien munduan. Azken batean, gure izatea lau haizeetara zabaldu nahi dugu geuk ere. Herriko hainbat web-orri aurki daitezke interneten eta laster gurea ere bai: www.kalaputxi.com. Gogoan hartu eta nabega ezazu kalaputxi artean!

AMANN MUTRIKUN IZAN DA

Abenduaren 9an Eusko Jaurlaritzako Garraio eta Obrak sailburua herrian izan zen Mutrikuko por-tuaren inguruan hitz egiteko. Sailburuak adierazi zuenez, Ingurumen sailak hartutako erabakiak eta Estatuko Costas departamentuak emandako agi-riek posible egin dezakete kanpoko babes moila datorren urteko otsailean hastea. Baikor agertu zen sailburua eta, udaletxeko pleno aretoan batu ziren berrogeita hamar bat lagunen galderei eran-tzutean, obrak udaberria baino lehen hasita egon behar direla adierazi zuen.

MARRAZKIAK BERTANEKO DENDETAN

Abenduan zehar lehen hezkuntzan diharduten ume mutrikuarrei gaia eman zien BERTAN Mutrikuko merkatarien elkarteak. Dendak gai hartuta, hamaika marrazki egin dituzte eskoletako ume guztiek eta hiru izan dira saridunak, Malen Pazosek, Udane Mugerzak eta Esther Andonegik egindakoak. Horiek eta aurkeztutako beste lan guztiak ikusgai izango dira Gabonak arte elkarte-kide diren establezimenduetako erakusleihoetan. Aukera ederra gure herriko artista txikien lanak ikusteko.

kutxa
gizarte ekintza

ARAU SUBSIDIARIOAK BERRIKUSTEN

Udalak, aldiro egin ohi duenez, datozen urteetan gure herrian hirigintzak jarraituko dituen arauak birpasatzen dihardu. Arau horien bitartez, etxeak non egin, zenbat egin, nolakoak egin, parkeak non, nolakoak eta horrelako kontuak aztertu eta erabakitzen da. Hortaz, esan daiteke herriaren nolakoa zehaztuko dutela arau horiek.

2003 urtean hasitako prozesu hau luzea izaten da, arauak berritzearena, eta hasierako onarpena, behin-behineko onarpena eta behin betiko onarpenaren artean izaten da alegazioak aurkezteko eta horiei erantzuteko tarteak.

Futbol zelaia tokiz aldatzearenak eta egun dagoen tokian parkea eta etxebizitzak egitearenak iritzi kontrajarriak sortu ditu herrian. Baina hori eta aldaketa gehiago ere planteatzen dira. Hurrengo Kalaputxi batean saiatuko gara horien berri ematen.

TABERNARIEK MUS TXAPELKETA ANTOLATU DUTE

Aspaldiko ohiturari eutsita, Mutrikuko tabernarien elkarteak Gabonetako Mus Txapelketa antolatu du. Final aurreko kanporaketak abenduaren 28an jokatu dira (ez da inuzentada) eta final handia abenduaren 30ean. Kanporaketak Subeltz, Goiti Behera, Loretxu, Kardala, Tira Bira, Zubixa eta Bar Puerto tabernetan jokatu dira eta finala Tira Bira tabernan. Izena emateko epea abenduaren 27an amaituko da eta bikote bakoitzak 15 euro ordaindu beharko du.

Mus zaletuek badute zita, hortaz, urtea gustura amaitzeko eta beste bikoteei enbidoa botatzeko, ordegia ez bada. Bi txapel daude zain

MUTRIKUK APAIZ BERRI BAT

Hilaren 11n Felix Mariezkurrena Mindegia mutrikuarra apaiz ordenatu zuen Bizkaiko Elizbarrutiko Blazquez gotzainak Barakaldoko San Bizente Paul kongregazioko elizan. Apaiz ordenatu ondorengo lehenengo meza norberaren herrian emateko ohiturari jarraiki, Felixek Mutrikuko parrokian eman zuen meza hilaren 12an, herriko apaiz batzuek eta kongregaziokide batzuek lagunduta.

Felixek gaztetatik jardun du, ikasten lehenengo eta eskolak ematen gero, paularren kongregazioko zentroetan Teruelen, Zaragozan, Murgian, Iruñean eta Barakaldon. Dirudienaz, ikasturtea bukatuta, Honduras aldera joateko asmoa du bere burua hango kristau-komunitatearen zerbitzura jartzera. Bihoakio ondo-ondo.

Bestalde, sendiak Felixen lehenengo mezatan herritarren parte-hartzea eta agertutako gertutasuna eskertu nahi du zintzoki.

SAN MIGUEL IKASTETXEKOEK ADSL LEHIAKETA IRABAZI

San Miguel ikastetxea izan da Euskal Herriko 2004-ADSL lehiaketako irabazlea, hilaren 12an Bilboko Euskalduna Jauregian jokatu zen Final handian interneten informazioa eskuratzen trebezia aparta erakutsita.

Atsedendian laugarren baziren ere, lan gogor eta talde-lan izugarria erakutsiz postuak irabazi ez ezik, lehen geratu ziren Lehen Hezkuntzako 6. mailako 7 mutrikuar gaztetxo hauek: Nagore Susaeta, Aitor Ulazia, Simeon Eremiev, Iñigo Bravo, Ander Urrosolo, Iñigo Marín eta Eritz Urrosolo.

Asteburu bat parke tematiko batean eta Pentium IV ordenagailua irabazi dituzte. Bejondaiela.

ZE IRUDITZEN ZATZU AZKEN URTIETAN, GABON ZAHARRETAN PETARDO ETA TRAKAK BOTATZEKO SORTU DEN OHITURA ?

ESTHER eta ANA ANDONEGI, 10 eta 12 urte

Ondo iruditzen zaigu. Gure aita ere hor ibiltzen da tiroka etxe atzian eta gu hantxe begira ondo pasatzen degu.

NEREA ARRIZABALAGA, 31 urte

Ondo ikusten det. Gu Samikoila aldean egoten gara eta han pilo bat botatzen deue, jaixa ospatzeko beste era bat da, nahiz eta bertan dagoen palmerak erdi erreta bukatzen deun bainan....

FELI URREISTI, 68 urte

Ondo iruditzen zat, alaitasuna ematen dio jai-xai. Oain egixa da, bihotzekua eta dakenentzako ona ez dela esaten deue ta badakizu zaratiakin jende bat molestatu egiten da... baina bestela ondo.

Mª JULI ROTETA, 45 urte

Arriskurik ez dagoen bitartean ondo iruditzen zait. Ospatzeko beste era bat da eta gustoko duenak egiteko. Orain normala iruditzen zait baita ere zaharrei ez gustatzea zarata haundia ateratzen dutelako.

ANA ROSA LANDA, 42 urte

Ez det gaizki ikusten, baina segun eta ze lekutan kontuz ibili beharra dago, etxe inguruetan eta. Nik neuk ez daukat ohiturarikan baina ondo dago.

EDU LIZARDI, 34 urte

Ez zait ondo iruditzen, batez ere ateratzen duten zaratatikan jende asko molestatzen dezulako. Baina arriskurik ez det uste sortzen denik erabiltzen diren petardoak txikiak izaten direlako. Neri horrelakoetarako sasoia pasatu zait.

JESUS BARRENETXEA, 80 urte

Normala guri gaizki irudutzia, ateratzen deuen zarata eta danbarrariakin, edadiak eraitzen deue hori, akaso geuk ere 20 urte eukiko bagenduke ez genduke hola pentsatuko eta hor ibiliko ginake. Baina gure gazte denboran ez gendun holako ohiturarik eta orain ohitura bihurtu da. Guk lo ein bihar izaten deue ta badakizu... hala ere urtian egun bat izaten da ta horren kontra ze ingeu ba?

EKAITZ ANDONEGI, 12 urte

Ondo iruditzen zat, baina ez det aukerarik izaten botatzeko ez dakidalako non erosi eta aparte ez didatelako lagatzen botatzen. Neri ez zaizkit arriskutsuak iruditzen baina nire amari bai.

ARRIETA
AUTOZERBITZUA
eroski
Jose M.ª Altzibar Etorbidea
Tel. 943 60 31 01
20830 MUTRIKU (Gipuzkoa)

BERISTAIN
DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA
hator, hator mutil etxera... Gabon gaba ospatzera!
URTE BERRI ZORIONTSUA!
943 60 35 44

DURANGOKO AZOKA

Urteroko ohiturari jarraituz, abenduaren hasierarekin batera egokitu den zubian zehar, Durango euskal kulturaren topaleku bihurtu da. Aurtengoa 39. edizioa izan da eta guztira 297 saltoki jarri dituzte. Edizio honetan ere ez da faltatu izan nobedaderik literatura, poesia, ipuin, diska eta abarretan. Baina honetaz aparte, urtez-urte sendotzen eta hobetzen doan Landakoko kulturgunea. Horretan dudarik gabe, ondoan Plateruena izeneko Kafe Antzokiaren irekierak ere eragina izan du. Azokak iraun duen sei egunetan zehar egitarau mar-dulaz gozatzeko parada eskaini baitu eta azoka bukatu arren, Plateruenak martxan jarraituko baitu urte osoan zehar. Zorionak!

Gure aldetik bertan jasotako argitalpen guztiak agertu ezin baditugu ere, batzuen berri emango dizuegu. Eta ez ahaztu irakurle, abenduaren 18an Santo Tomaseko ferian diska eta liburu azokatxoa izango dugula herrian bertan.

GARMENDIA ERREGE

Kirmen Uribe & Mikel Valverde - Elkar
XIX. mendearen bukaera Ipar Ameriketara artzain joandako ondarrutarr bat da Garmendia. Honako liburu hau Garmendiaren bigarren abentura liburu da, eta bertan zirku batetan lan egin zutenekoa kontatuko digute.

ITOITZ. PORLANEZKO GEZURRAK

Edurne Elizondo - Kazetaritza-kronika - Txalaparta

1993an hasi ziren Itoitzko hormak jasotzen eta proiektuaren aurrekariak gogora ekartzeaz gain, iazko garai gogorak ere aztertzen ditu. 20 urtetako borroka tin-koaren errepasoa egi-ten du Elizondok.

NIRE ANAIAREN KOTXEKO ARGIAK

Txuma Murugarren - Gaztelupeko hotsak

Txuma arnas-berriturik dator laugarren diska honetan. Oraingoan musika elek-tronikoarekin egin du saiake-ra. Azken urte-

otan bezala Rafa Rueda, Rafa Aceves, Natxo Beltran eta Ekaitz Hernandezekin batera atera du lana.

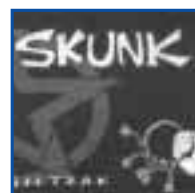
SUKAR USTELAREN URTEA

Edorta Jimenez - eleberria - Txalaparta
Baleen barbaroekin hasi zuen trilogiaren bigarren zatia da. Bertan, Sebastian Zubiletakoa pertsonaia nagusiaren bitartez, 1558. urtera garamatza eleberri historikoa da, non espainiar armadarekin Ingalaterrara gudara joan zirenekoa kontatzen digun.

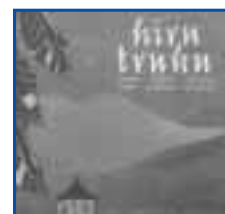
GILTZAK

Skunk taldea - Gor
Iparraldeko talde hau mundu osoan zehar jotzen aritu eta gero, Tolosan grabatutako seigarren lan berriarekin datorkigu, skacore bizi eta alaiarekin.

NAFARROAKO KANTU ZAHARRAK

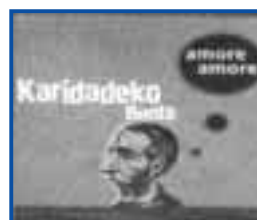
Hiru truku - Metak

Nafarroako kantutegiari egin diote errepasoa oringo honetan, kantutegi tradi-zionala berresku-ratzeko ahalegi-nean.

AMORE, AMORE

Karidadeko Benta - Gaztelupeko hotsak

Aurreko dis-karen jarrai-pentzat har daiteke bigarren diska hau ere. Hainbat herri-tako tra-dizio musika-

laren eragina nabarmena da eta edo-zein doinurekin saiatzen dira.

ARIMAREN ONDOKO EZKIEN ARTETIK IBILKI

Andolin Eguzkitza - poesia - Susa

Andolin Eguzkitzak bukatu gabe utzi zuen lana da. Mai-tasunaz, sexuaz, ha-ragiaren plazerra agertzen dute poe-mok... autoreak la-gatako eskuiskri-buekin apaindu du-te liburu.

- ✓ ISO-9002
- ✓ BRC Standards

1867. urtetik

Kantauriko Antxoak

Kalitaterik goreneko aukera paregabea

Antxoak fileteak Oliba oliotan - Antxoak fileteak Oliba oliotan Baratzuri eta Perxidarekin - Antxoak fileteak Oliba oliotan Piperminarekin - Antxoak fileteak Oliba oliotan Oreganoarekin - Alkaparretan biribildutako - Antxoak fileteak Oliba oliotan - Antxoak krema - Antxoak salisa - Antxoak gatzunetan

yurrita e hijos, s.a.

C/na. de Cantabria, 401 - 20080 MESTRIBES (Gipuzkoa) Spain, Vitoria
Tel.: +34 942 803 245 - Fax: +34 942 804 420
www.yurrita.com

MARRAZKIA ZALETASUN:

Gotzon Santander

Gotzon Santander Egiguren. 1984an jaio tako gazte mutrikuarra. 20 urte, hortaz. Mutrikuko Ikastolan eta Institutuan ikasi ondoren, Markinan ikasi zuen batxilergoa. Gaur egun Ingenieritza informatikoa ikasketak burutzen dihardu Donostian. Hirugarren mailan. Bi urte falta zaizkio karrera bukatzeko. Informatika kontuetarako ez ezik, marrazkirako trebezia aparta du. Aldizkariaren sorreratik bertatik, hileroko-hileroko, komiki tira egiten du Kalaputxin. Gure marrazkilari fin eta iaioa hobeto ezagutzearen eta irakurleen aurrean ezagutaraztearen hurbildu gatzazkio galdera batzuk egitera.

Marrazkilari jaio ala egin egiten da?

Iruditzen zait egin egiten dela. Beharbada, batzuek beste batzuek baino joera handiagoa izango dute jarduerak baterako, baina joera hori, abilitate hori trebatu eta landu egin behar da. Landuz eta landuz lortzen da, nire ustez, alor batean trebezia. Gero ingurua ere badago eta horrek, zalantzarik ez, eragin handia izan dezake norberaren garapenean. Nik, adibidez, txiki-txikitatik izan dut marrazkirako afizioa eta afizio hori etengabe landu izan dut. Inguruan ere osaba Bittor nuen eta aita ere bai, eta horiek biek zuten margorako eta marrazkirako zaletasunak uste dut lagundu zidala zaletasunari eusten eta aurrera eramaten.

Lehiaketetan eta parte hartu al duzu?

Bai. Hainbeste marrazki, komiki eta abar eginda edukita, ez dakit non lehiaketa dagoela jakinez gero bidali egiten dut, ez horrenbeste saria irabaztearen, gehiago norberaren lana neurtzeko. Hiru sari irabazi ditut gazteentzat antolatutako lehiaketetan, bizikleta bat, ordenadorea... Sariak berak baino poz handiagoa ematen dizu zure lana aukeratu dutela jakiteak.

Zure marrazkietan iturririk edo erreferentziarik ba al duzu?

Ez naiz saiatzen honelako edo halako marrazkiak egiten. Denetarik ikusi eta denetatik ikasten dituzu gauzak, baina ez dut uste nire marrazkiei etiketa jarri ahal zaienik. Nik behintzat ez nieke jarriko. Sormenak etapak izaten ditu eta norberaren gauzetara ailegatu aurretik, hori bai, eredu asko hartzen dira.

Nik, ereduak hartzearen kontuan, Mortadelo eta Filemon komikietan detaile txikiak hartzen duten garrantzia neureganatu dut; asko interesatu zait beti protagonista nagusien parean, Mortadelo eta Filemon kasurako, bineta berean arratoitxo bat agertzea bere gauzekin, bere kontutxoekin. Bestalde, marrazkiak lantze aldera, Dragoi Bolako irudiak ere asko erabili izan ditut.

Zeure estilorik bai?

Marraztean ez naiz gauza baten bila joaten. Nolabait eskuari joaten uzten diot eta hor dago egiten dudana. Nik ezetz esango nuke, estilorik ez dudala, ez behintzat modu kontziente batean.

Kalaputxin hasiera-hasieratik zaitugu ondoan. Kontaiguzu zein prozesu burutzen duzun aldizkarian ikusten dugun tira hori egiteko...

Hileko aldizkarian agertuko diren gaiak zeintzuk diren esaten didazuenean, gai horietako baten alde grazioso bat imaginatzen saiatzen naiz eta egoera horretan izan daitekeen elkarriketa pentsatzen. Horixe dut abiapuntua. Ideia buruan hartuta, gero marrazkia dator. Lehen eskuz

egiten nuen marrazkia paper batean eta hori eskaneatu, digitalizatu. Orain, berriz, tableta digitalizatzailea erabiltzen dut marrazkia egiteko eta gero kolorea eta efekoak, erliebe kontuak eta abar ematen diot marrazkiari softwarea baliatuz. Hortik aurrera, emeilez bidali eta aldizkarira.

Kalaputxin eta beste toki batzuetan ere argitaratu dira zure marrazkiak...

Duela bi urteko Malenetako programarako marrazki batzuk egiteko eskatu zidaten eta egin nituen. Aurten ere nire marrazkiak agertu dira jaietako programan. Ilusioa egiten dizu zure marrazkiak jendaurrean agertzeak. Polita da, nolabait, norberaren lanaren errekonozimendu publikoa jasotzea.

Aurrerantzean marrazkigintzan jarraitzeko asmorik?

Zaletasuna badut eta hori galtzea zaila izango da. Aurrerantzean argi daukat lehentasuna ikasketak izan behar

direla, baina marrazkiak ere jarraituko dut egiten. Karrera amaituta, polita izango litzateke ikasketetako gaia, informatika, eta zaletasuna, marrazkigintza, batera eraman ahal izatea, sormena izango lukeen lan batean hastea, baina ez dut uste garaiok aukeratzeko aukera ematen digutenik. Hala ere, afizioa hor izango dut beti.

2005 urtearen atarian, zer eskatuko diozu urte berriari?

Ikasle naizen aldetik, argi daukat ikasketak ondo joatea dela garrantzitsuena eta horixe eskatzen diot urte berriari. Bestalde, marrazki lehiaketetan parte hartzen jarraituko dudanez, horietatik zeozer ailegatzea ere eskatzen diot.

Geuk ere onena opa diogu Gotzoni urte berrirako eta, jakina, hilero-hilero bere tira umoretsua egiten jarraitzeko eskatu nahi diogu, irakurle guztioi irribarrea sortarazten digun tira.

komikixa

gotzon santander

Aliprox

Zure marka berria

liderra den Talde baten babesarekin

*Gabon jai zoriontsuak eta
urte berri on bat opa dizue.*

DEBABE UDAL EUSKALTEGIAK

Gabon zoriontsuak
opa dizkizue guztioi.

LUARDO ETXEA
Sabanika jaitsiera, 4 - 943603094
20830 MUTRIKU
eusk.mutriku@udal.gipuzkoa.net

Nafarroa enparantza, 2 - 943742731
20870 ELGOIBAR
elgoi.euskal@udal.gipuzkoa.net

Ifar kalea, 12 - 943192236
20820 DEBA
euskaltegia@deba.net

www.udaleuskaltegiak.net

GURE MUNDUA, 11 URTEKOEN BEGIETATIK

Hamaikana urteko dozena bat gaztetxorekin bildu gara euren zaletasun, neke, pentsamendu eta nahien berri izateko; mundua euren begiekin ikusten saiatzeko, alegia. Luze eta zabal hitz egin dugu eurekin eta seriotasun osoz erantzun diete gure galderei. Hona hemen, labur bilduta, eurek esandakoak.

Hasteko, **zaletasune**i **buruz** hitz egin dugu: lagunekin irten, jolastu, kirola egin, marraztu, bertso-eskolara joan eta mendian ibili... dira gustukoen dituzten gauzak. Gero, herritik kanpora joandakoa, beste hauek aipatu dituzte: lagunak egin, gurasoekin ondo pasatu, gauza berriak probatu (snow board, eski, surf, rafting, zaldi gainean ibili, eskalada, rappel, arkuarekin geziak jaurti, skate...).

Hurrengo, **eskola kontuetara** pasatu gara eta gustukoen artean hauexek dituzte: jolas orduak, Ingurune ikasgaia, eskulanak, Soinketa eta bakarren batek Matematika eta Diktaketak ere aipatu ditu. Normalean gustura joaten dira eskolara, baina badira egun batzuk nekagarriagoak; ikasgaien arabera izaten da hori. Gogorrena goizean jaikitzea da eurentzat; gero, behin joan eta gero, gustura ego-

ten dira. Hori horrela izanda ohera joateko orduaz galdetu diegu, eta gehienak 22:00 / 22:30etan joaten dira, baina badira 21:00etan eta baita 23:30etan joaten direnak ere.

Eskola kontuetan ezer aldatuko luketen galdetu diegunen, aho bateko erantzuna hauxe izan da: jantokiko janaria eta zerbitzariak. Eta irakasleak aldatzen ez ibiltzea; bajak eta direnean, beti bat izatea. Bakarren batek Geografia eta Historia eskola orduetan sartzea ere eskatu du. Besteren batek Mate kenduko omen luke.

Eskola kontuak utzi eta **kirole**tara pasatu gara. Gustukoenak hauexek dituzte: skate, jokey, baseball, tenisa, eskupilota, eskubaloia, roller patinak, saskibaloia eta, jakina: futbola. Jaxintorekin eta kanpora ere joaten dira futbol partiduak jokatzera. Horretaz gain, herritik kanpora joaten dira eskiatzera eta snow board egitera eta baita skate egitera ere Durangora, han horretarako prestatuta dauden

parkeetara. Kirolaren puntu honetan honako zehaztasun hau egin dute: *“Umeak daude leku guztietan eta ezin da kalean jokatu. Umeak ibiltzeko parke piloa dago, baina gu ezin izaten gara plazan eta Beheko plazan ibili; ez digute lagatzen. Zabil plazan ere ez...”*

Kirolaren barruan zer nahi izango luketen galdetu diegunean, hauek izan dira proposamenak: skate parkea, teniseko pista, igerileku itxia, futbol zelaia ez kentzea eta ikastola ondoko parkea konpondu eta skate parke bihurtzea. Norbaitek Onda-barron belar artifiziala ipintzea ere eskatu du.

Ondoren, **eskolaz kanpoko ekintzak** aipatu ditugu: solfeoa, kirol eskola, bertso-eskola, ingelesa, dantzak eta dotrinan ibiltzen dira. Gero, etxean euren kasa egiten dituzten artean hauek aipatu dituzte: marrazkigintza, maketak egi-tea eta batek mekanografia ikastea. Solfeora eta dotrinara ez dira oso gustura joaten. Ingeleseko akademiara, gustura. Eta oso gustura, berriz, bertso-eskolara eta instrumentua ikastera.

Bata ala bestea **aukeratzeko eskatu** diegunean, nahiago dute zinera joan, telebista ikusi baino. Partiduak jokatu, partiduak ikusten egon baina. Etxean bazkaldu, jantokian jan baino. Lagunekin kalean jolastu, ordenagailuan bakarrik ibili baino (baina biak berdin ere erantzun dute pare bat lagunek).

Irakurtzeko ohiturarik duten ere galdetu diegu. Pare bat lagun kenduta, beste guztiek esan dutenez irakurtzea gustatzen zaie, eta gehien bat komikiak, abenturazko ipuinak eta, batzuetan, futbol eta autoei buruzko aldizkariak ere irakurtzen dituzte. Batek Harry Potter hasi berri du, baina seiehundik gora orrialde izanik, ez omen daki zenbat denbora beharko duen... Zientzieta-ko liburuak irakurtzea gustatzen zaio bati, eta beste batek *Palestina zure mina* liburuak dauka hasita. Hizkuntzari dagokionez, euskaraz eta gaztelera, bietara, irakurtzen dute.

Ezin **ordenagailua eta mobila** ahaztu, jakina! Denek daukate ordenagailua eta mobila ere bai, bik izan ezik. Hona hemen zertarako erabiltzen duten ordenagailua: eskolako lanak egiteko eta jolasteko, interneten informazioa bilatzeko, txateatzeko batzuek (aste bukaeretan bakarrik; eskolako lagunekin eta inguruko herrietako lagunekin: Markina, Ondarroa...). Baten batek gero eta gutxiago txateatzen duela ere esan du.

Kuadrilan ibiltzen dira eta, neska eta mutil, denak batera gehienetan. Ez dute nahiago neskak neskekin eta mutilak mutilekin ibiltzea, baina ez zaie askorik axola.

Telebistako albistegiak ikusten dituzte eta hauexek dira gehien entzuten diren berriak: istripuak, gerrak, tratu txarrak eta hilketak. Gehien inpresionatu dituen albisteren aipatzeko eskatu diegu: gerretako irudiak: jendea odoletan... Jokini pasatu zitzaiona (Hondarribian bere burua bota zuena)... Hurakan eta horrelako hondamendien kalteak... Arafaten heriotza ere buruan dute eta, jakina, Madrileko atentatuarena: bonbak...

Gustuko programak, berriz, honako hauek: telesailak (Goenkale, Martin, Los Simpson, Aquí no hay quien viva, Mis adorables vecinos...) Vaya Semanita, Cruz y Raya, Bertatik Bertara, Sorginen Laratza, Homo Zaping, Marrazki bizidunak, El Derby...

Ingurugiroaz ere luze eta zabal hitz egin dute. Lekurik ez, ordea, guk denak agertzeko eta ikasleen arteko **tratu txarretara** pasatuko gara. Ez hain larriak, baina gertatzen omen dira. Kurtso gehienetan eta, gainera, zenbat eta handiago, orduan eta okerrago direla. Euren ustez, inbidiak eragindakoak izaten dira. Garbi daukate, indartsuena besteei laguntzen diena dela eta ez indarra atera eta ezer egin ez duenari kalte egiten diona. Nola konpondu galdetu diegunean, aho batez erantzun dute: hitz eginda.

Arrazakeriari buruz ere hitz egin dute. Denek azpimarratu dute azaleko koloreak ez duela inporta; barruan daukagunak, baizik. Oso gaizki ikusten dute pateretan etortzen direnekin egiten dena. Hala ere, aitortu dute eskean eta ikusitakoan, batzuetan barrez hasten direla.

Alkohola edatea eta erretzea izan ditugu hurrengo hizpide. Badakite 18 urte behar direla horretarako, baina ez dela errespetatzen esaten dute. 10-14 urte bitartean hasten omen da jendea erretzen eta edaten, euren ustez. Ume izatea laga izanaren seinaleztat hartzen da: "Ah, zuk ez duzu erretzen; ume bat zara!"... "Pixka bat popularrago iza-teko" erre eta edaten dela diote.

Bukatzeko, **zer eskatzen** eta **zer eskertzen** duten adierazteko eskatu diegu. Eskaerak agintariei luzatu dizkiete eta gorago ere aipatu dituzte: skate parkea eta futbol zelaia ez kentzea. Eskerrak, berriz, guraso eta irakasleengana doaz. Gurasoei bizia eman izana eskertzen diete eta irakasleei: irakastea "geure onerako delako". Agintean daudenentzat ere badute zer eskertua: "inoren kontra gerran ez sartzea eskertzen diegu".

OLATZ ARREGI
Barne diseinua
 PROIEKTUAK
 etxebizitzak eta lokal komertzialak
 OBRA ZUZENDARIATZA
 Tel: 943 603 173 - mob: 656 770 398 - info@ostadi@euskalnet.net
 Perito kalea 11, beheko - 20030 Mutriku (Gipuzkoa)

PANADERIA
OLINDO GIZ
POTERO
GREGORIO AZBUE
 ETXETOKO TFI - 943 60 43 17
 DENDAKO TEL. 943 60 38 43
 OKINDEGIKO TFI - 943 60 46 12

Hemen ere torturatzen da

1977tik 2004. urtera 5.500 tik gora dira, komisaldegi zein kuarteletan torturak jasan dituzten euskal herritarak. Bizi dugun momentu honetan, urtero 100tik gora izaten dira tortura edo tratatu txarrak jasaten dituztenak. Komeni da zenbaki utzetan ez gertzea, pentsazue zer jasan behar izan duten horietako pertsona bakoitzak. Pentsa dezagun momentu baten zer nolako infernua jasan behar izan duten, era guztietako pertsonak, gazteak, ETako kideak, abadeak, idazleak. Inkomunikatuta, torturatzaileen bortizkeria eta estatuaren estrategia besterik ezagutzen ez dutela. Hartu kontutan minutu batean egoera hori eta biderkatu 5 egunengatik. Gogoratu ditzagun JOXE ARREGI, ESTEBAN MURUETAGOIENA, MIKEL ZABALZA, GURUTZE IANTZI ETA XABIER KALPARSOROREN HILKETAK. Tortura, ez da, informazioa modu ilegal zein krudel baten ateratzeko bidea bakarrik, batzuetan ez da horretarako erabiltzen ere. Tortura, gizartean, beldurra, nagusitasuna erakusteko erabiltzen dute.

Ez dago estaturik, torturaren erabilpena onartzen duenik. Baina hor daude amnistia internazional eta ONUko salaketak. Badaude ere torturatzailea ez eza-gutzeko erabiltzen diren metodo berriak, aztarnarik ez hutsitzekoak, salaketa jartzeko asmotan dagoena beldurtzekoak, salaketak ahal den neurrian luzatzen dituztenak, prozesuak urtetan luzatzen dituztenak, kondenak bete ezinezkoak izan daitezten. Baina guztia gutxi balitz, hor daude, komunikabideen oniritziarekin, torturatzaileak omendu eta indultua onartzen dieten gobernuak.

Era ezberdin asko daude torturaren aurka borrokatzeko. Horietako bat, errealitatea dela erakustea.

Instituzioei dagokionez, hor ditugu aurrera eramán ditzaketen, behin da berriz elkarte internazionalak mahai gainean jarri dituzten bideak: atxilotuen inkomunikazio egoera kentzea, deklaratzeari uko egiteko duen eskubidea onartzea, bere konfiantzazko abokatu eta medikua bertan izatea, inpunitate tarteekin bukatzea, salaketen aurrean benetako jarraipena egitea. Tamalez, gu gobernatzen gaituztenen artean ez da horrelako jarrerarik ikusten, ezta baskongadetako gobernutik ere. Ez dute balio baltza jaunak martxan jarri zuen protokolo delakoa edo guardia civilaren zein poliziaren aurrean egiten diren tortura salaketen aurrean kondena formalak egitea. Frogatuta dago ertzaintzak, euskal herritarak torturatzen dituela, eta horrekin bukatu beharra dago.

Denon ardura da tortura eta torturatzaileak salatzea.

Torturarik ez!

Mutrikuko

Torturaren Aurkako Lagunak

OPTIKA
Graduazioa
Ikusmenaren terapia
Argiaren erregulazioa
Regiko gaitasunen
detekzioa
Ildapen leinurak
Retinaren erregulazioa
Prismatikak
Teleskopioak
Korometro-termostatoak
Iskaintza berezia: Lente
progresiboak 180 euro

Tel: 943 60 31 54

ESTETIKA
ZABIEL PLAZA - MUTRIKU

Depilazioa
Mikropigmentazioa
Manikura
Pezelantzeko afazkakak
Pedikura
Aurpegi eta gorpuz
tratamenduak
Tratamendu berriak:
Jari beltzaren UVA izpirik
gabe, eguzkirik gabeko
bronziala. Probak!

Tfno: 943 60 44 93

EUSKAL PRESOAK EUSKAL HERRIRA

- *Sakabanaketa politikak presoen eta senideen oinarrizko eskubideak urratzen dituelako.**
- *Sakabanaketa politikak presoentzat eta familiarentzat heriotza zigorra ahalbideratzen duelako(34 hildako)**
- *euskal preso politikoen jatorria eta izaera politikoa ezagutuko delako**
- *Euskal preso politikoei euskal prozesu politikoan parte hartzeko bermea delako.**
- *Gatazka politikoaren konponbideari begira, amnistiaren bidean, urrats inportantea delako.**
- *Eta euskal gizarteak hamaika aldiz eta ozen hala aldarrikatu duelako.**

Adierazi elkartasuna, idatzi Euskal Preso Polikoei:

AGURTZANE DELGADO IRIONDO
3184
centre de detention
chemin des unzes
62451 bapaume cedex

ORKATZ GALLASTEGI SODUPE
Carretera de Pinto a San Martin de la Vega
km 3 28340 valdmoro
Madrid

ARRATE URREISTI ESNAL
17 bi av ennot
64200 Miarritze
EUSKAL HERRIA

IRANTZU GALLASTEGI SODUPE
822
Maison d'arret toutes seynes
zaouga rue daniel
cascanova
Hp. seynes
31603 muret cedex (fr)
France

IKER BERISTAIN URIZARBARRENA
C.P Madrid IV
ctra. n.400 km 28
28300 Aranjuez (Madrid)

LEXURI GALLASTEGI SODUPE
36214-Q
Maison d'arrete de Foury Morogjo
(lemanex) 9, avenue des peupliers
91700 sainte Genevieve des bois
(france)

Presoen Aldeko Mugimendua.

SATURRARAN

(3. atala,

Apaizgaien udalekua eta Seminario T

Saturrarán 150 urteri dagokion laugarren artikulua seminarioari eskainiko diogu. Urtez urte begiratuta salto bat dago tartean, emakumeen kartzela izan zen garaia, baina tarte horrek beste atal bat izango duenez seminarioari dagokion epea oraintxe jarraian azalduko dugu.

1921eko abuztuaren 2an inauguratu zen Saturrarango seminarioa. Grand Hotel izenaz ezagututako eraikin hura egokitu eta izen berria jarri zioten Nuestra Señora de las Mercedes, alboan eraikitako "Villa Capricho"-k bere izena gorde zuen. Poliki-poliki inguruko hotelak ere erosi egin zituen Leopoldo Eijo y Garay Gasteizko Gotzaiak eta udako seminarioa antolatu zen. Izan ere, apaizgaiek lau hilabeteko oporraldia izaten zuten eta horrek ondorio kaltegarriak izan zitzaizkela uste zuten batez ere apaizgaien osasun espiritualerako.

500 apaizgai inguru egoten ziren udako hilabeteak igarotzen. Ikasketa eta atsedena biak tartekatzen zituzten. Arrantzara errekaratzen ziren tenedoraz platuak harrapatzen; pilotan egitera frontoira; futboleko jokatzera eta bainua hartzen hondartzara; mendira irteerak ere egiten zituzten. Espiritua zaintzeko egunero jaunartzea, zuzendari espiritualaren hitzaldiak eta erre-tiro egunak izaten zituzten. Tartean, apaizgai batzuk ihes egiten zuten erretirotik eta misio-hitzaldietatik eta Leizarrenara joaten ziren hamaiketako egitera zaintzaileen haserrea piztuz eta, noski, ondoren zigorra bete behar izaten zuten.

Udako atsedeen giro honetan sortu zen Saturraranen Misio taldea. 1928ko abuztuan Mateo Mugika Gasteizko Gotzaina, Malaga eta Leridako Gotzainak eta Valentziako artzapezpikua bertan zirela erabaki zen Gasteizko diozesiak apaiz misiolariak izatea. Ordura arte,

misiolari izan nahi zuten euskal apaizak beste diozesi batzuetatik joaten ziren misiolari eta. Geroztik, hamai-katxo apaiz euskaldun bada munduan zehar misiolari ibilia eta dabilena.

Udako seminariora etorritako apaizgaiek kantuan ere egiten zuten. Saturraranen antolatzen zen koroa "Schola" Mutrikura etortzen zen egun handietan meza kantatzera. Madalen bezperako Salbea eta Madalen egunean meza ere eurek kantatzen zituzten.

Saturrarango bakean bizi ziren apaizgaien lasaitasuna, ordea, tarteka-tarteka apurtu egiten zen. Errepublikak aldarrikatu eta berehala 1931ko udan maniobra militarrek egin zituzten eta Saturrarandik sumatu eta ikusi zituzten hegazkinak, korazatuak eta urpeko-untziak. Udako beraneanteekin ere izan zituzten gorabeherak apaizgaiek baloiarekin molestatu egiten zituzten eguzkia hartzen Saturrarana joaten ziren udatiarrak. Horietakoren bat asko haserretu zen nonbait eta, Gobernu zibilean salaketa jarri zuen. Mutrikuko Udalak gutuna idatzi zion Saturrarango zuzendariari apaizgaien jarrera zaintzeko esanaz baina hurrengo urterako honako erabakia hartu zuen:

- Eguzkia hartzeko guneak mugatu egingo dira.
- Eguzkia hartzeko aitzakiaz biluztea eragotzi egingo da. (hondartzara bai baina jantzita)
- Udaltzain bat jarriko da bainulariak, hondartzan eta paseoan, behar bezala jantzita ibil daitezen.

Apaizgaien udako atsedenaldea benetan apurtu zuena Gerra zibila izan zen 1936an. Uztaleko taldean apaizgai gazteenak zeuden Saturraranen, gipuzkoarrak eta arabarrak. Joxe Miel Barandiaranen bitartekari lanari esker 40 apaizgai arabar errepublikarren alderditik nazionalen alderdira pasatzea lortu zuen Arrasaten eta beste 18 lagun Mutrikuko moilan itsasontzian sartu eta Donibane Lohizunera pasatzea. Hauxe Barandiaranen egunkaririk jasotako kronikatxoa: "Gaueko bederatzie-

ERDIKO
Merzeria

Kinkilak, azpiko arropak, hariak, artilea...

Gabon jai zoriontsuak opa dizue

Erdiko kale 12 - Tel. 630 222 781

GOTZON ARRANDEGIA

Gabon zoriontsu eta urte berri on!

Gotzon Elzagirre
Felix Txurruka, 2 - Tfnoa 943 60 46 02 / 943 60 36 59

150 URTE (III):

azkena)

Txikia izan zen Saturraran

tan Mutrikuko moilara goaz. Esan beharreko hitza "Itziar"... Moilan jende asko dago eta batera eta bestera dabilta, inolako antolaketa-rik gabe. Potin batek, asko kostata, eramaten du jendea itsasontzietara, marea behean zegoenez gero, kanpoan zeuden gure zain. 45 iheslari gara. Gurekin batera sartu dira lau edo bost mendigoizale fusilak bizkarrean dituztela. Gaueko hamaikak bost gutxiagotan abiatu gara desterrura. Izarrek beren bidea ixilik egiten dute. Atzean gelditzen ari dira argiak, han gelditu da Mutriku. Gero, Ondarroa, Deba eta Itziarko argiak ikusi ditugu.

Urrutira goaz, itsas zabalera. Gero, eskuinera eragin dio leinari Donibane Lohizunera goaz.

Ez daramagu argirik ikus ez gaitzaten. Irigoienek txiskeroa piztu du eta denak marmarrean hasi zaizkio. Goizeko bostetan iritsi gara Sokoara. Gurekin Mutrikuko gazteak gerratik ihesi doazenak. Nire ondoan emakume batek negar egiten du".

Saturraran, ordea, Seminario Txikia ere izan zen. 1926ko abenduaren 27an Andoaingo Seminario Txikia erre egin zen eta 1927ko urtarrilaren 26an Gipuzkoako apaizgai txikiak Saturrarango seminariora etorri ziren. Hasierako talde horren barruan zegoen Andoni Basterretxea ondarrutarra. Bizkaitarra izan arren, egunero, Ondarroatik Saturrarango seminariora joaten zen apaiz ikasketak egitera. Bera, beste apaizgaiak ez bezala, etxera joaten zen lotara. Gerra garaian soldadu egotea tokatu zitzaion Afrikan, baina ondorenean apaiz ikasketak bukatu, meza eman eta 1944-45 ikasturtean, kartzela itxi ondorenean, berriz ere Saturrarana itzuli zen irakasle. Bere ikasle izandakoek oso oroitzapen onak dituzte, "Hura bezalako irakaslerik" —dio Joanito Dorronsorok.

1944tik 1968ra bitartean seminarioa izan zen berriz ere Saturraran.

1983ko uholdeek deseginda utzi zituzten etxeak eta inguruak eta 1987an Mutrikuko Udalak erosi zituen etxe guztiak eta inguratzen zituzten lurak.

Gaur nola dagoen guztion begi-bistan dago eta etorkizunean zer izan daitekeen? Hasi, etorkizuna irudikatzen.

Arantza Ugarte eta Xabier Basterretxea

heidin denda

eguberri zoriontsua
eta
urte berri on!

hd*
heidin denda

Beheko plaza 1 - tel: 943 60 37 87

Eguberri zoriontsua opa dizue

Gizonezkoen
ileapaindegia

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behea MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

Zorion agurrak

IBAI

Abenduaren 3an 17 urte haundi bete zenituelako, Zorionik beroenak gure etxeko txikienari eta guapoena-ri. Etxeko guztion partez.

LORE

Gure lore politar 6 muxu potolo azaroaren 26an urtebetetzea izan zenuelako aiton-amonak, aita-amak, Aitor eta Ametsen partez. Zorionak!!

AINHOA

Abenduaren 14an 8 urte bete dituen gure etxeko neskatila xarmantari Zorionak eta muxu asko etxeko denon partez, baina bereziki zure anaia Ionen partez.

PATXI LIZARDI "KAIALDE"

Kalaputxik jakin du, abenduaren 17an urtebetetzea dezula eta aukera ederragorik ezin bihotz-bihotzez Zoriontzeko eta eskerrak emateko. Izan zinetelako gara.

JUNE

Zorionak, June; abenduaren lauan 2 urte haundi bete dituzu eta! Kalaputxirekin batera zikoina ere etorriko da zuen etxera; ea anaiatxo zintzoa ekartzen dizun! Musu haundi-haundi bat zure aitona-amonak, osaba-izeba eta lehengusu-lehengusina guztien partetik.

JONE

Zorionak bihotz-bihotzez euskaltegiko lagun guztion partez. Segi betiko umore on horrekin!

SOR SARA

Zorionak eta besarkada haundi bana, tia Sarita, Leizarrengo guztion partetik abenduaren 26an. Batez ere iloba guztien izenean, musu pilo bat.

OLANO

Zorionak WAZEN kuadrilako danon partez eta aber 16. Urtebetetze horren eta Olentzeroren artian neska ear bat ekartzen dizuen. Ah! Ta pastak aztu gabe abenduaren 21ian!

ARANTXA

Abenduaren 15an zure urtebetetzea izan denez, Zorionak zure familiaren partez baina bereziki Andoniren partez Zorionak amona eta prestatu txokolatada ederra. Muxuak.

ZUHAITZ

Gizaburun bizi / Lekitxon ikastola / baina Mutrikun ere / badu bere bihotza. / Bederatzi beteko ditu / abenduaren 19an / ba al dakizu amona / zein izango ote dan?

JOSEBA eta OIHANA

Zorionak bikote! Oain arte bezain zoriontsuak izaten jarraitxu, ia dordokatxoren bat ekartzen dezuen zuen ezti-bidaitxik. Ondo ibili. Earrak gozenen partez.

DAMIAN eta MIREN

Abenduaren 13an eta 31n urteak betetzen dituen bikote maitagarriari, Zorionak bihotz-bihotzez eta matxo asko zure biloben eta familia osoaren partez.

JENARO

Gure osaba martxoso eta modernoari Zorionak abenduaren 25ean 28 urte betetzen dituelako. Famili osoaren partez, baina batez ere zure pagaren zain dauden lau iloben partez.

ERAIKUNTZAK

SAGARMIÑA, S.A.

ETXEGINTZA ETA BERRIKUNTZA

San Agustín kalea, 11 - Tel eta Fax 943 60 41 89
Posta kutxa: 71 - MUTRIKU (Gipuzkoa)

argazki zaharrak

**DON RAFAEL SANTO
TOMAS EGUNEKO
LIBURU AZOKAN, 1981
URTEAN.**

**KATU KALEKO KUADRILLIA, 1959
urtia**

Ezkerretik hasita: Belen Andonegi,
Mª Asun Andonegi, Juan Inazio
Zelaia, Mª Angelita Osoro, Guruzne
Lezertua, Mª Jose Lezertua, Arantxa
San Sebastian eta Mª Sol Zelaia.

(Angelita Osorok lagatako argazkixa)

KALAPUTXI egiten parte

hartu nahi baduzu,

deitu **635748393**

telefonora.

Gustura hartuko zaitugu!

Abenduak 18, zapatua

Goizean: Santo Tomas ferixa, ganadu, barazki eta liburu azoka; Aizkolariak; Bertso-bazkaria.

Arratsaldean: Haurrentzako antzerkia -Iñaxitoren ametsak-, Beheko plazan sagardoa eta txeritxoak Tabernariak antolatuta

Gauean: Pantxoa eta Peio frontoian (22:30); Ileon eta Txato Plazo Gaztetxean

Abenduaren 11tik 31ra

ERAKUSKETA: "ZIRKOA eta TXOTXONGILOAK"

Egilea: Corrado Masacci

Abenduak 23, eguna

GABON KONTZERTUA, UDAL MUSIKA ESKOLAREN eskutik Jasokundeko Parrokian, gaueko 10:30etan

Abenduak 24, barixakua

OLENTZEROREN bisita ikastetxeetako umeei. 16:30etan, San Miguel Ikastetxetik abiatuta

Abenduak 28, martitzena

"POXPOLO, MAKOLO eta KONPAÑIA" pailazoak. BERTAN Elkarateak antolatuta.

ATHLETIC CLUB – REAL SOCIEDAD futbol partidu bikaina.

San Migel futbol zelaian, arratsaldeko 5etan.

Kalaputxiren aldeko ekimena.

Abenduaren 28a eta 30a

MUS TXAPELKETA

Mutrikuko Tabernarien Elkarateak antolatuta

Abenduaren 27tik 30era

Gabonetako Umeen Parkea, goizeko 10etatik ordu batera arte. Txantxangorri Taldeak antolatuta.

Urtarrilak 5, eguaztena

ERREGE KABALGATA

Jasokundeko Andre Mariaren Parrokiak antolatuta

Urtarrilak 8, zapatua

Musika kontzertua, Santa Katalina Komentuan, 20:00etan.

J.I. Ansorena (txistua), Joserra Senperena (pianoa), Andoni Egaña (bertsoak), Yon Maya (dantza) eta Kirmen Uribe (poesia).

UMEENTZAKO PELIKULA EMANALDIAK

Zabieren, arratsaldeko 4:30etan

Abenduak 19, domeka: Ilargiaren sekretua (Pirritx eta Porrotxekin)

Abenduak 19, domeka (7etan): SPY KIDS 2

Abenduak 27, astelehena: MULAN 2

Abenduak 30, eguna: SHREK 2

Urtarrilak 3, astelehena: NAVIDADES CON GARFIELD

Urtarrilak 4, martitzena: TOM Y JERRY: NOCHE DE BRUJAS

PARROKIAKO EGUBERRI ALDIA

• ABENDUAK 18

Elkarteko Penitentziaren ospaketa. Arratsaldeko 5,30etan erderaz eta 6,30etan euskaraz, ondoren Meza Santua.

• ABENDUAK 24 - Eguberri bezpera

Arratsaldeko 5etan irtengo da Gabon abestiak kantatzen herriko kaleetan zehar. Arratsaldeko 7etan Eguberri bezperako Eukaristia.

• ABENDUAK 25 - Eguberri Eguna

Lehenengo Meza 10etan. Meza Nagusia 12etan.

• ABENDUAK 26 - Famili Santuaren Jaieguna

Meza Nagusia 10etan. Azkena 12etan.

• URTARRILAK 1 - Jainkoaren Amaren Jaieguna

Mezak 10etan. Meza Nagusia 12etan.

• URTARRILAK 2 - Eguberri ondoko bigarren igandea

Meza Nagusia 10etan. Azkena 12etan.

• URTARRILAK 6 - "Jaunaren Agerkundera" - "Errege eguna"

Meza Nagusia 10etan. Azkena 12etan Erregeak bertan direlarik.

• URTARRILAK 9 - Jaunaren bataio eguna

Meza Nagusia 10etan. Azkena 12etan (Elkarteko Bataioak).

MUTRIKUKO TOKIKO AGENDA 21

Azkenaldian, **MUTRIKUKO UDALAK** ingurumena eta baliabide naturalak babestu eta garapen iraunkorra lortzeko apustua egin du, horretarako modu aktiboan konprometitu delarik.

Helburu horiek gure herrian lortzeko **AGENDA 21** izeneko lan-metodologia hartu du oinarritzat.

Agenda 21 metodologiak hiru printzipio garrantzitsu ditu:

- Ingurumena errespetatu eta babestea.
- Ekitatea eta giza justizia.
- Hazkunde ekonomiko orekatua.

Hiru printzipio hauen batuketari **GARAPEN JASANGARRIA** deitzen zaio.

Dagoeneko udalak ondoko ekintzak burutuak ditu:

- Herriaren egoeraren diagnosiaren zirriborroa.
- Herriko merkatari, kultur elkarte, kirol elkarte eta talde ekologistekin aurrebilerak.

Apustu hau aurrera eramateko ordea, **HERRITAR GUZTIEN** iritzia eta partehartzea ezinbestekoa da.

Hau dela eta, **LAISTER** Mutriku **HERRITARREN PARTE-HARTZE FOROA** osatuko da gure herriaren etorkizunari buruz hitz egiteko.

Foro honetan edozein herritarrek parte har dezake.

ZURE IRITZIA BEHARREZKOA DA ANIMATU ZAITEZ!

BERTAN ELKARTEA
OSATZEN DUTEN DENDAK:

AGERRETXXO OINETAKOAK
ALBARO DENDA
ALDATU ETXEA
ANDONEGI JANTZIDENDA
ATERPE ALTZARIAK
AUTOS MUTRIKU
BERISTAIN LIBURUDENDA
BOUTIQUE ALDATU
BUCEO EUSKADI
DONIBANE OKINDEGIA
ERDIKO MERTZERIA
GUADALUPE DENDA
HEIDIN DENDA
IPARRAGIRRE ALTZARIAK
OPTIKA
IÑIGO-BELEN
IZARRA UME JANTZIAK
IRIPE
APAIN
JONE LORADENDA
LON APRAIZ BOTIKA
MADARIAGA
MANEIRO LENTZERIA
MICROSYSTEM
MILA FRUITADENDA
MENDIBE KIROLAK
OINEZ KIROLAK
OLAIZOLA UME JANTZIAK
OLATZ MERTZERIA
POTERO
TINKO SPORT
TXALUPA LIBURUDENDA
URKIRI ELIKAGAIK

BERTAN

mutrikuko dendarien elkarte

Bertan faituz!